

DECIZIE**ÎN NUMELE LEGII**

16 noiembrie 2016

m. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

având în componența sa:

Președintele ședinței

Borislav Babenco

Judecătorii

Maria Negru și Evghenii Sanduța

Grefierului

Cristiana Sîtnic

Cu participarea:

Procurorului

Cătălin Scutelnic

Avocatului

Sergiu Cotruță

a judecat în ședință publică, apelul procurorului anticorupție, Sergiu Moraru, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni din 21 decembrie 2012, în cauza penală,

Mereuță Titu Mihail, a.n. 20.04.1947, în s. Opaci, r-1 Căușeni, cetățean al RM, studii superioare, căsătorit, nesupus militar, deținător al buletinului de identitate A 18009317, IDNP 0970209815612, domiciliat în s. Opaci, r-1 Căușeni, ex-directorul școlii medii din s. Opaci r-1 Căușeni,

de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.06.2012 - 21.12.2012; instanța de apel: 18.07.2016 -16.11.2016.

Procedura de citare a părților a fost îndeplinită.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău asupra apelului declarat,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 21 decembrie 2012, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a fost încetat procesul penal în privința lui Mereuță Titu pe art. 328 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu este prevăzută de legea penală ca infracțiune.

Mereuță Titu a fost tras la răspundere contravențională, conform art. 313 Cod contravențional.

Prin decizia Judecătoriei Căușeni din 21 decembrie 2012, a fost încetat procesul contravențional în privința lui Mereuță Titu pe art. 313 Cod contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție.

2. În fapt, instanța de fond a constatat, că Mereuță Titu, este învinuit de către Procuratura Anticorupție, în aceea că el, deținând în perioada 2010-2011 funcția de director al școlii medii din s. Opaci, r-nul Căușeni în baza ordinului DGÎTS Căușeni nr.31 K din 05.05.1979, fiind persoană cu funcție de răspundere, căreia într-o unitate de stat i-au fost acordate, prin numire, drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice și a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, depășindu-și atribuțiile de serviciu, contrar prevederilor pct. 1 din HG RM nr.474 din 28.04.1998 "Cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar", pct.17 al Regulamentului privind organizarea și desfășurarea examenelor de absolvire externe la sesiunea 2010, aprobat prin ordinul Ministerului Educației al RM nr. 892 din 24.12.2009 și pct.18 al Regulamentului privind organizarea și desfășurarea examenelor de absolvire externe la sesiunea 2011, aprobat prin ordinul Ministerului Educației al RM nr.902 din 20.12.2010, a dat indicații pentru acumularea numerarului de la elevii externiști, fără aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală și ca mijloacele colectate să fie direct repartizate profesorilor, fără depunerea lor la contul Primăriei s. Opaci, în care se deservește instituția. Ca urmare din aceste sume nu au fost calculate și nu s-au vărsat în bugetul public impozitul pe venit, contribuțiile sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Conform listelor de plată, la sesiunea anului 2010, mijloacele bănești încasate de la candidații externi și achitate profesorilor pentru

orele aferente susținerii diferențelor de program au constituit 49028 lei, iar din sumele taxei încasate pentru susținerea examenelor de absolvire s-a achitat membrilor comisiei și supraveghetorilor 9600 lei.

Conform listelor de plată, la sesiunea anului 2011, mijloacele bănești încasate de la candidații externi și achitate profesorilor pentru orele aferente susținerii diferențelor de program au constituit 32870 lei, iar din sumele taxei încasate pentru susținerea examenelor de absolvire s-a achitat membrilor comisiei și supraveghetorilor 6900 lei.

Astfel, în rezultatul acțiunilor ilegale ale directorului școlii medii din s. Opaci, Mereuță Titu, din plățile efectuate profesorilor, membrilor comisiilor de examinare și supraveghetorilor, contrar prevederilor art. 15 lit. a) din Codul fiscal, Legea nr. 1163- XIII din 24.04.1997 și cadrului normativ în domeniu, nu s-au calculat și nu s-au vărsat la bugetul de stat și fondurile asigurătorii următoarele plăți: 11170,49 lei - impozit pe venit; 28535,42 lei - contribuții sociale de stat obligatorii; 6887,86 lei - prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, în total 46593 lei.

3. Sentința și decizia nominalizate au fost atacate cu apel de către procuror, care a invocat, că instanța de judecată eronat a interpretat noțiunea de persoană publică și nu a luat în considerație că funcția de director de școală cade sub incidența acestei noțiuni, deoarece Mereuță Titu a comis infracțiunea incriminată activînd în funcția de director al școlii medii din s. Opaci, angajat în funcție în baza Ordinului Direcției de Învățămînt Căușeni, nr. 31 K din 05.06.1979.

Direcția de învățămînt Căușeni este una din subdiviziunile subordonate consiliului raional Căușeni și incontestabil este o instituție publică, și anume, prin ordinul acesteia Mereuță Titu a fost numit în funcția de director al școlii din s. Opaci.

La fel, atît Direcția de învățămînt, cît și școala medie din s. Opaci îndeplinesc activități de interes public.

Astfel, este incontestabil faptul, că în virtutea funcției deținute directorul școlii are împuterniciri și îndeplinește activități de interes public, potrivit prevederilor art. 9 alin.(1) lit. a) a Legii nr. 158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prevede că categoria funcționarilor publici de conducere include persoanele numite, în condițiile prezentei legi, în funcții publice de conducere, precum conducător și adjunct al conducătorului organului din subordinea Ministerelor și altor autorități administrative.

Consideră, că acțiunile lui Mereuță Titu întrunesc elementele componenței de infracțiune prevăzute la art. 328 alin.(1) Cod penal și nicidecum fapta incriminată nu constituie contravenția prevăzută la art. 313 Cod Contravențional.

Mai invocă apelantul că, inculpatul a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate și a solicitat examinarea pricinii în procedură specială, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Solicită apelantul, casarea sentinței și a deciziei contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri prin care Mereuță Titu să fie condamnat în baza art. 328 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 250 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice și de interes public pe un termen de 2 ani.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 19 martie 2013, a fost admis, din alte motive, apelul declarat de către procuror, casate sentința și decizia Judecătorei Căușeni din 21 decembrie 2012, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mereuță Titu a fost achitat de sub învinuirea de săvîrșire a infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

5. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 martie 2014, s-a admis recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bender, Bațura Raisa, casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 19 martie 2013, în privința lui Mereuță Titu Mihail, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Bender, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2015, a fost admis, din alte motive, apelul declarat de către procuror, a fost casată sentința și decizia Judecătorei Căușeni din 21 decembrie 2012, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal de învinuire a lui Mereuță Titu în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta săvîrșită de acesta constituie o contravenție prevăzută de art. 313 Cod contravențional. A fost încetat procesul contravențional în privința lui Mereuță Titu în baza art. 313 Cod contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție.

7. Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 iunie 2016 s-a admis recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Scutelnic Cătălin, s-a casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2015, în cauza penală în privința lui Mereuță Titu Mihail și s-a dispus rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. Procedura judecării apelului are loc în condițiile prevăzute la articolul 436 Cod de procedură penală, instanța conformându-se hotărîrii instanței de recurs ordinar în măsura în care situația de fapt rămîne cea care a existat la soluționarea recursului.

9. În ședința de judecată în apel, procurorul participant Cătălin Scutelnic a susținut apelul, solicitînd admiterea din motivele invocat.

Inculpatul Mereuță Titu Mihail și avocatul Sergiu Cotruță au pledat pentru respingerea apelului cu menținerea sentinței instanței de fond.

10. Judecând apelul în contextul verificării legalității și temeiniciei hotărîrii atacate pe baza probelor și a tuturor materialelor dosarului examinate de prima instanță și cercetate suplimentar în instanța de apel, sub toate aspectele, complet și obiectiv, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, în raport cu motivele apelurilor, iar în ansamblu – din punct de vedere al coroborării, conform propriei convingeri, Colegiul penal conchide că apelul urmează a fi admis cu casarea sentinței, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) și pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

11. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvîrșire legea

prevede exclusiv pedeapsă nonprivativă de libertate.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, (1) Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Potrivit art. 415 alin. (1) pct. 2 Cod de procedură penală, Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

12. Analizând conținutul sentinței și conformându-se hotărârii instanței de recurs, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, instanța de apel, constată

că, Mereuță Titu Mihail, deținând în perioada 2010-2011 funcția de director al școlii medii din s. Opaci, r-nul Căușeni în baza ordinului DGÎTS Căușeni nr.31 K din 05.05.1979, fiind persoană cu funcție de răspundere, căreia într-o unitate de stat i-au fost acordate, prin numire, drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice și a acțiunilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice, depășindu-și atribuțiile de serviciu, contrar prevederilor pct. 1 din HG RM nr.474 din 28.04.1998 "Cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar", pct.17 al Regulamentului privind organizarea și desfășurarea examenelor de absolvire externe la sesiunea 2010, aprobat prin ordinul Ministerului Educației al RM nr. 892 din 24.12.2009 și pct.18 al Regulamentului privind organizarea și desfășurarea examenelor de absolvire externe la sesiunea 2011, aprobat prin ordinul Ministerului Educației al RM nr.902 din 20.12.2010, a dat indicații pentru acumularea numerarului de la elevii externiști, fără aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală și ca mijloacele colectate să fie direct repartizate profesorilor, fără depunerea lor la contul Primăriei s. Opaci, în care se deservește instituția. Ca urmare din aceste sume nu au fost calculate și nu s-au vărsat în bugetul public impozitul pe venit, contribuțiile sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Conform listelor de plată, la sesiunea anului 2010, mijloacele bănești încasate de la candidații externiști și achitate profesorilor pentru orele aferente susținerii diferențelor de program au constituit 49028 lei, iar din sumele taxei încasate pentru susținerea examenelor de absolvire s-a achitat membrilor comisiei și supraveghetorilor 9600 lei.

Conform listelor de plată, la sesiunea anului 2011, mijloacele bănești încasate de la candidații externiști și achitate profesorilor pentru orele aferente susținerii diferențelor de program au constituit 32870 lei, iar din sumele taxei încasate pentru susținerea examenelor de absolvire s-a achitat membrilor comisiei și supraveghetorilor 6900 lei.

Astfel, în rezultatul acțiunilor ilegale ale directorului școlii medii din s. Opaci, Mereuță Titu, din plățile efectuate profesorilor, membrilor comisiilor de examinare și supraveghetorilor, contrar prevederilor art. 15 lit. a) din Codul fiscal, Legea nr. 1163- XIII din 24.04.1997 și cadrului normativ în domeniu, nu s-au calculat și nu s-au vărsat la bugetul de stat și fondurile asigurătorii următoarele plăți : 11170,49 lei - impozit pe venit; 28535,42 lei - contribuții sociale de stat obligatorii; 6887,86 lei - prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, în total 46593 lei.

13. Se constată că, cauză penală a fost examinată în prima instanță în procedură specială prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza cererii semnate personal de către inculpatul Mereuță Titu Mihail.

Prin cererea din 05.12.2012 inculpatul Mereuță Titu Mihail a solicitat examinarea cauzei în procedură specială, cererea semnată personal de către el și contrasemnată de către avocatul său, cerere ce se prezintă un înscris autentic și benevol al inculpatului (f.d. 142 vol. 3).

Cererea inculpatului privind judecarea cauzei în procedura simplificată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală este formulată în cunoștință de cauză și conține mențiunea privind recunoașterea totală și necondiționată a faptei incriminate în legătură cu care a fost diferit justiției și renunțarea la dreptul de a solicita examinarea altor probe.

Înscrisul autentic al inculpatului cuprinde recunoașterea faptei descrise în rechizitoriu, precum și calificarea infracțiunii imputate.

Instanța de judecată, prin încheiere protocolară a admis cererea inculpatului, astfel judecata s-a desfășurat, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de articolul 364¹ Cod de procedură penală. (f.d. 142 vol. 3).

14. În cadrul ședinței instanței de apel, inculpatul a schimbat declarațiile depuse în prima instanță, vina nu a recunoscut a invocat că nu a știut ce a semnat a fost influențat de procuror, apărător și instanță de a recunoaște vina și de a semna cererea privind examinarea cauzei conform art. 364¹ Cod de procedură penală. A declarat că, Regulamentul privind organizarea și desfășurarea examenelor de absolvire externe s-a adus la cunoștința externiștilor cu mai bine de o lună de începerea examenelor. Pentru susținerea examenelor de absolvire externe externiștii urmau să achite o taxă bănească stabilită. Deschiderea contului bancar pentru externiști era de competența contabilității Primăriei. Externiștii când s-au dus la primărie să plătească nu era contul deschis. Bani de la externiști au fost colectați de șefii de grupă pentru ca ulterior când va fi deschis contul la primărie să fie depuse la acest cont. Deoarece profesorii care au muncit la examene de absolvire externe solicitau insistent achitarea remunerării, comitetul sindical a format o comisie și prin procesul verbal al acestei comisii banii acumulați de la desfășurarea examenelor de absolvire externe au fost repartizați prin chitanțiere profesorilor ultimii fiind informați de a achita impozitele personal.

A mai declarat că nu a contestat sentința instanței de fond deoarece nu i-a fost explicat acest drept de nimeni.

15. Poziția inculpatului Mereuță Titu Mihail de nerecunoaștere a faptelor imputate, expusă în cadrul ședinței instanței de apel, cât și faptul că nu a cunoscut că cauza se judecă în procedura simplificată, nu poate fi acceptată, de vreme ce, după cum a fost expus în pct.11 al deciziei, inculpatul Mereuță Titu Mihail, asistat de avocatul Alla Pelevaniuc, prin înscris autentic și benevol, a solicitat examinarea cauzei în procedură specială. Cererea inculpatului privind judecarea cauzei în procedura simplificată pe baza probelor administrate în faza de urmărire conține mențiunea privind recunoașterea totală și necondiționată a faptei incriminate în legătură cu care

a fost diferit justiției și renunțarea la dreptul de a solicita examinarea altor probe.

În cerere inculpatul a confirmat explicarea drepturilor sale, i-au fost explicate efectele judecării cauzei conform procedurii speciale și benevol a fost de acord a face declarații sub jurământ, fapt consemnat de către el în cererea scrisă și semnată de către ultimul și contrasemnată de către avocatul său Alla Pelevaniuc.

Instanța de judecată, prin încheiere protocolară a admis cererea inculpatului, astfel, din momentul pronunțării încheierii, inculpatul și apărătorul lui nu mai pot renunța asupra opțiunii de a fi judecată cauza în procedură specială.

16. Instanța de apel constată că opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate nu a fost viciată și va rejudeca cauza la fel în procedură simplificată, pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Se califică ca o poziție de apărare schimbarea declarațiilor inculpatului în Instanța de Apel, consideră nefondate declarațiile privind influențarea, necunoașterea actelor procesuale semnate de el. Inculpatul Mereuță Titu Mihail la momentul Urmării Penale, examinării cauzei penale în instanță era responsabil, avea studii superioare, deținea de mai mulți ani postul de director de școală, avea o experiență bogată de viață fapt care prezumă cu certitudine că ultimul a citit ce a semnat și era conștient de acest fapt.

17. Astfel, vina inculpatului Mereuță Titu Mihail în săvârșirea faptei imputate se dovedește prin probele administrate în faza de urmărire penală și cercetare în cadrul ședinței instanței de apel:

Declarațiile martorului Ion Isac, potrivit cărora, este profesor de fizică și informatică, a primit remunerare pentru externiști și a achitat din sumele primite impozit la stat.

Mereuță Titu a convocat pe profesori și le-a anunțat că contul pentru colectarea banilor pentru externiști nu a fost deschis, de aceea urmau să primească banii în numerar și să achite impozit pe venit (f.d.76, vol.I).

Declarațiile martorului Gheorghe Tăriță, potrivit cărora, a fost ales în funcția de primar al s. Opaci, r-nul Căușeni în luna iunie 2011. Din primele zile ale lunii iulie 2011, a primit informație de la locuitorii satului, precum că directorul școlii medii, Titu Mereuță adună bani pentru petrecerea examenelor de externiști. Studiind întrebarea dată, a stabilit că administrația școlii a înaintat un demers către consiliul local pentru a deschide un cont de mijloace speciale la care să fie acumulate mijloacele de la elevii externiști în scopul menționat. Prin Decizia Consiliului sătesc Opaci nr. 01.04.2009, s-a decis deschiderea unui cont de mijloace speciale, însă lucrul nu s-a dus până la capăt, deoarece d-l director Titu Mereuță n-a prezentat calculele sumelor ce urmau a fi acumulate de la elevii externiști și calculul sumelor ce urmau a fi distribuite cadrelor didactice ale școlii medii. Ulterior, banii au fost primiți de la elevii externiști și repartizați profesorilor fără a fi reținute impozitele cuvenite, conform legislației în vigoare (f.d.101, vol.I).

Declarațiile martorului Tatiana Ungureanu potrivit cărora, activează în cadrul Primăriei s. Opaci, în calitate de contabil-șef din anul 1998.

Școala medie din s. Opaci se deservește de primărie, toate bunurile sunt luate la evidența contabilă a Primăriei, salariul profesorilor de asemenea se achită de către contabilitatea primăriei.

În primăvara anului 2009, directorul școlii, care la acel moment era consilier în Consiliul local, a propus să fie deschis un cont de mijloace speciale pentru examenele cu plată de la elevii externiști. A fost adoptată și decizia Consiliului pe întrebarea dată, însă lucrul n-a fost dus până la capăt, deoarece directorul școlii n-a prezentat calculele necesare, iar ea nu cunoștea, dacă vor avea loc sau nu examenele preconizate. Ulterior, ea a văzut în ograda școlii mai multe unități de transport, l-a întrebat pe director când î-i prezintă calculele pentru deschiderea contului, însă T. Mereuță a asigurat-o, că problema este rezolvată, dar cum nu i-a explicat. N-a cunoscut nimic pe acest fapt, până n-a fost efectuat controlul de către colaboratorii CCCEC, care au stabilit încălcări ale legislației în vigoare, comise de către conducerea școlii medii, deoarece au fost acumulate mijloace bănești de la elevii externiști și repartizate profesorilor, fără a fi calculate și reținute impozite, conform legii în vigoare. Dacă directorul T. Mereuță ar fi prezentat calculele necesare, ar fi fost deschis contul de mijloace speciale și ar fi fost reținute și achitate la buget impozitele și taxele obligatorii, care acum urmează să fie reținute din salariile profesorilor (f.d. 71, vol.I).

Declarațiile martorului Angela Blaj, potrivit cărora, este profesoară de limba română la școala die din s. Opaci, r-nul Căușeni, președinte al Sindicatului din școală, consilier al Consiliului local.

În anul 2009, în baza unui ordin al Direcției învățământ, Tineret Căușeni a fost informată că în școala medie Opaci vor fi organizate examenele pentru externiști.

În luna mai 2009, profesorilor li s-au adus la cunoștință despre ordinul DRÎS Căușeni menționat. D-l Mereuță Titu, directorul școlii, împreună cu directorii adjuncți, au stabilit lista comisiei de examinare, lista supraveghetorilor, iar ei i-au inculpatului Mereuță Titu Mihail comunicat că urmează să întocmească un proces-verbal al Sindicatului, privind remunerarea profesorilor pentru munca lor depusă în calitate de supraveghetori sau profesori ce au avut ore. S-a format o comisie din 5 persoane, care au semnat în procesul-verbal, cu excepția președintelui comisiei în persoana directorului T. Mereuță, care a refuzat să semneze, motivând că nu are dreptul ca manager al instituției de învățământ. Banii de la externiști erau acumulați de către șefii de grupă: Chianu Ana, Pogor Ana, Ciumac Mihail. Comisia formată în 2011, includea și șefii de grupă, care au strâns banii de la elevii externiști. Banii au fost repartizați profesorilor, conform calculelor efectuate de d-l Mereuță Titu, directorul școlii. În anul 2011, au fost procurate de la librărie bonuri de plată, care se eliberau profesorilor, când erau repartizați banii, ce nu s-a făcut în anul 2010. Toate bonurile de plată și listele-borderou, le-a transmis pentru păstrare directorului. Toate acțiunile ce le-a efectuat, erau la indicația directorului Titu Mereuță (f.d.73, vol.I).

Declarațiile martorilor Ana Chian, Ana Pogor, Mihail Ciumac care au depus declarații analogice privitor la colectarea mijloacelor bănești de către directorul școlii Mereuță Titu (f.d. 134-138, vol.I).

-Procesul-verbal nr. 3 din 01.04.2009 al ședinței extraordinare a Consiliului s. Opaci, Căușeni, conform Deciziei 3/7, s-a decis instituirea contului mijloacelor speciale destinația de organizare și desfășurare a examenelor externe cu plată pentru clasele a X-XI (f.d. 101, vol.I);

-Actul privind rezultatele reviziei economico-financiare tematice, efectuate la satul Opaci din 28.02.2012, în urma căruia s-a stabilit, că din plățile efectuate profi membrilor comisiei de examinare și supraveghetorilor, contrar prevederilor actelor n (art.15 lit. a) Cod fiscal, Legea nr. 1163-XIII din 24.04.1997, Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2010, nr. 129-XVIII din 23.12.2009, Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2011, nr. 54 din 31.03.2011, Legea cu privire la mărimea, termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, nr. 1593-XV din 26.12.2002, Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2010 nr. 128-XVIII din 23.12.2009 și Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2011, nr. 55 din 31.03.2011), nu s-a calculat și virat la buget: impozitul pe venit -11.170,49 lei, inclusiv: 6216,07 în a.2010 și 4954,42 lei în a.2011; contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă de 28.535,42 lei, (17002,12 în an. 2010 și 11533,3 lei în anul 2011); prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă de 6.887,86 lei, inclusiv 4103,96 lei în a.2010 și 2783,9 lei în a.2011, astfel fiind prejudiciat statul cu 46593 lei (f.d.1-11, vol.II).

-Regulamentul privind organizarea și desfășurarea examenelor de absolvire ca externi sesiunea 2010 aprobat prin ordinul Ministerului Educației RM nr.892 din 24.12.2009 (pct.17) și (pct. 18) al Regulamentului privind organizarea și desfășurarea examenelor de absolvire la externi sesiunea 2011, aprobat prin ordinul Ministerului Educației RM nr. 902 din 20.12.2010 (f.d.73, vol.III).

18. Astfel, prin acțiunile sale Mereuță Titu Mihail a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 328 alin.(1) Cod penal RM, adică săvârșirea de către o persoană cu funcție de răspundere a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, prin care s-au cauzat daune în proporții considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice și juridice (în redacția Legii în vigoare la data săvârșirii faptelor-iunie 2010, iunie 2011).

Din declarațiile martorilor s-a constatat cu certitudine că toate acțiunile de repartizare a banilor colectați de la externiști au fost repartizați profesorilor la indicația inculpatului Mereuță Titu, astfel că, inculpatul a acționat în derogare de la normele legale.

19. La adoptarea soluției de încetarea a procesului penal și atragerea lui Mereuță Titu la răspundere contravențională, instanța de fond a invocat faptul că la momentul începerii urmăririi penale, punerii sub învinuire și judecării cauzei penale, faptele inculpatului nu mai sunt prevăzute de legea penală întrucât prin Legea RM nr.245 din 02 februarie 2012(în vigoare la 3 februarie 2012) au fost modificate dispozițiile art.123 și 328 alin.(1) Cod Penal, astfel încât subiect al infracțiunii de exces de putere poate fi doar persoana publică sau de demnitate publică, iar Mereuță Titu Mihail este persoană cu funcție de răspundere, nu are în același rînd și statutul de persoană publică deoarece nu este funcționar public iar funcția de director de școală nu este recunoscută prin lege o funcție publică.

20. Aceste constatări ale instanței, instanța de apel le apreciază ca fiind eronate.

Or, potrivit prevederilor art.123 alin. (2) Cod penal, prin persoană publică se înțelege funcționarul public, angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat municipale, al altor persoane juridice de drept public, persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități în interes public.

21. Astfel că, instanța de fond la adoptarea soluției nu a luat în considerație că funcția de director de școală cade sub incidența noțiunii de persoană publică, deoarece Mereuță Titu Mihail a comis infracțiunea incriminată activând în funcția de director al școlii medii din satul Opaci raionul Căușeni, angajat în funcție în Ordinului Direcției de Învățământ Căușeni nr.31K din 5 iunie 1979.

Direcția de Învățământ Căușeni este una din subdiviziunile subordonate consiliului raional Căușeni și este o instituție publică, și anume prin ordinul acesteia Mereuță Titu Mihail a fost numit în funcția de director al școlii.

Atît Direcția de Învățământ cît și școala medie din satul Opaci îndeplinesc activități de interes public și în virtutea funcției deținute directorul școlii are împuterniciri și îndeplinește activități de interes public.

22. Potrivit prevederilor art.9 alin.(1) lit.a) a Legii nr.158 din 04.07.2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public prevede că, categoria funcționarilor publici conducere include persoanele numite, în condițiile prezentei legi, în funcții publice de conducere precum conducător și adjunct al conducătorului organului din subordinea ministerelor și altor autorități administrative.

23. Cele expuse sunt constatate prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 martie 2014 care a indicat direct că., *“conform art. 123 alin. (2) Cod penal, prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care deține grade speciale sau militare); angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să presteze în numele acestuia servicii publice sau să îndeplinească activități de interes public. Instanța de apel a interpretat greșit noțiunea de persoană publică și nu a luat în considerație, că funcția de director de școală cade sub incidența acestei noțiuni, deoarece Mereuță Titu a ocupat funcția de director al școlii medii din satul Opaci, raionul Căușeni, fiind angajat în funcție în baza ordinului Direcției de Învățământ Căușeni nr. 31K din 05 iunie 1979. Direcția de Învățământ Căușeni este una din subdiviziunile subordonate Consiliului raional Căușeni și incontestabil este o instituție publică, și anume prin ordinul acesteia Mereuță Titu Mihail a fost numit în funcția de director al școlii. La fel, atît Direcția de Învățământ Căușeni cît și școala medie din satul Opaci îndeplinesc activități de interes public. Astfel, este incontestabil faptul că în virtutea funcției deținute directorul școlii are împuterniciri și îndeplinește activități de interes public”*.

24. În circumstanțele expuse, probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în instanța de judecată a instanței de apel dovedesc pe deplin vinovăția lui Mereuță Titu Mihail în săvârșirea acțiunii incriminate - art.328 alin.(1) Cod penal.

25. Cu privire la răspunderea penală a inculpatului Mereuță Titu se consideră inadmisibilă aplicarea pedepsei, dat fiind că a intervenit termenul de prescripție prevăzut la articolul 60 alin.(1) lit. b) Cod penal.

Inculpatul Mereuță Titu urmează a fi liberat de răspundere penală deoarece de la săvârșirea infracțiunii, iunie 2010-iunie 2011, pînă

la ziua pronunțării prezentei decizii au expirat mai mult de 5 ani.

Prin urmare, se constată, că în cauză a intervenit prescripția tragerii la răspundere penală a inculpatului Mereuță Titu în baza art. 328 alin.(1) Cod penal.

Potrivit art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul în care pe parcursul judecării cauzei se constată prezența cazului de prescripție reglementat în art. 60 Cod penal, instanța încetează procesul în cauza respectivă.

În consecință, potrivit legii, se impune soluția de încetare a procesului penal în privința lui Mereuță Titu în baza art. 328 alin.(1) Cod penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție tragerii la răspundere penală.

26. În baza celor menționate și conducându-se de prevederile art. art.409 alin. (2), 415 alin (1) pct.2) și art.417-419 CPP RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,

DECIDE:

Admite apelul procurorului anticorupție, Sergiu Moraru, casează sentința Judecătorei Căușeni din 21 decembrie 2012, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) CPP și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, după cum urmează:

Încetează procesul penal intentat în privința lui Mereuță Titu în baza art. 328 alin.(1) Cod penal, în temeiul art. 60 Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală.

Decizia este executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de atac cu recurs în Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 30 zile, de la pronunțarea deciziei motivate care a avut loc la data de 02.12. 2016, ora 14.00.

Președintele ședinței, judecător:

Borislav Babenco

Judecător:

Evghenii Sanduța

Judecător:

Maria Negru